

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 24.

Vydána dne 29. září 1956

Cena 50 haléřů

OBSAH:

45. Zákon o zkrácení pracovní doby.

45.**Zákon**

ze dne 24. září 1956

o zkrácení pracovní doby.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Rozvoj výrobních sil a zvýšení produktivity práce, jichž bylo dosaženo při budování socialismu v naší vlasti, umožňují přistoupit ke zkrácení pracovní doby jako k jedné z forem zvyšování životní úrovně pracujících.

Proto se stanoví:

§ 1.

Pravidelná pracovní doba.

(1) Pravidelná pracovní doba zaměstnanců, pokud byla dosud stanovena nejvyšší výměrou 48 hodin týdně, se stanoví na 46 hodin týdně.

(2) Zkrácení pravidelné pracovní doby se provede bez zkrácení mzdy zaměstnanců, a to spolu s opatřeními k dalšímu růstu produktivity práce.

(3) Podrobnosti stanoví vláda, po případě orgán, který k tomu zmocní.

Rozdělení pravidelné pracovní doby.

§ 2.

(1) Týdenní pracovní doba se rozděluje, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, na šest pracovních dnů, při čemž pracovní doba v sobotu je zpravidla kratší; na ostatních pět dnů je zásadně rozvržena rovnoměrně.

(2) Pracovní doba v sobotu nesmí být kratší než pět hodin.

§ 3.

(1) Ve stavebních a montážních podnicích (závodech), které pracují výlučně nebo převážně na investiční výstavbě, může být celá týdenní pracovní doba rovnoměrně rozdělena na pět pracovních dnů, neutrpí-li tím plynulý chod stavebních a montážních prací, Stavby a pracoviště, na nichž se použije tohoto rozdělení pracovní doby, určí příslušný ministr (vedoucí ústředního úřadu nebo orgánu) v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu.

(2) Ustanovení o pětidenním pracovním týdnem (odstavec 1) se nevztahuje na podniky (závody) provádějící stavební nebo montážní práce v dolech. Pro jejich zaměstnance platí stejné rozvržení týdenní pracovní doby jako pro zaměstnance v dolech (§ 4).

§ 4.

(1) Zaměstnancům hornických podniků (závodů) sloužících přímo k těžbě uhlí, tuhy a rud a zaměstnancům pracujícím v osmihodinové směně na pracích v nepřetržitém provozu poskytne se za 23 odpracovaných osmihodinových směn den náhradního volna. Za odpracovanou dobu se považuje též nezaviněná nepřítomnost v práci.

(2) Vyžadují-li to zvláštní podmínky provozu, anebo z jiných závažných důvodů, jestliže to podmínky provozu dovoluují, může příslušný ministr (vedoucí ústředního úřadu nebo orgánu) v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu výjimečně upravit i v jiných podnicích (závodech) nebo pro určité druhy prací v těchto podnicích (závodech) pracovní dobu obdobně podle odstavce 1.

§ 5.

Nedovoluje-li povaha práce, aby pracovní doba byla rozvržena na všechny pracovní dny v týdnu podle § 2 nebo rovnoměrně na všechny týdny v určitém časovém období, může příslušný ministr (vedoucí ústředního úřadu nebo orgánu) v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu rozvrhnout pracovní dobu odchylně; pravidelná pracovní doba nesmí při tom v časovém období zpravidla čtyřtýdenním přesahovat průměrně 46 hodin týdně.

§ 6.

(1) Začátek a konec pracovních směn stanoví ředitel podniku (závodu) nebo vedoucí jiné organizace v dohodě se závodním výborem odborové organizace na základě pokynů vydaných radou krajského národního výboru podle zvláštních předpisů k zabezpečení plynulé dopravy pracujících a zásobování elektřinou, plynem a topnou parou.

(2) Začátek a konec pracovních směn v prodejnách obchodu a v závodech veřejného stravování stanoví vedoucí prodejny (závodu) v dohodě se závodním výborem odborové organizace s přihlédnutím k určené prodejní době.

(3) Začátek a konec pracovní doby v ústředních úřadech a v jiných státních orgánech stanoví vláda po projednání s Ústřední radou odborů.

Pravidelná pracovní doba mladistvých zaměstnanců a kratší než pravidelná pracovní doba.

§ 7.

(1) K zajištění zdravého vývoje mládeže se pravidelná pracovní doba mladistvých zaměstnanců do 16 let stanoví na 36 hodin týdně.

(2) Rozdělení této pracovní doby určí ředitel podniku (závodu) v dohodě se závodním výborem odborové organizace, při šetření zásad §§ 2 až 5, s přihlédnutím k provozním potřebám.

(3) Celkový rozsah teoretického školení a výrobního výcviku učňů do 16 let upraví příslušní ministři (vedoucí ústředních úřadů a orgánů) přiměřeně k pravidelné pracovní době mladistvých zaměstnanců.

§ 8.

(1) Zaměstnanci může být na jeho žádost stanovena kratší než pravidelná pracovní doba (§§ 1 a 7), dovoluje-li to provoz a má-li pro to zaměstnanec zdravotní nebo jiné závažné důvody. Kratší než pravidelná pracovní doba se stanoví také pro pracovní místa, kde povaha práce nevyžaduje, aby zaměstnanec pracoval po celou pravidelnou pracovní dobu. Zkrácená pracovní doba se rozvrhne přiměřeně podle ustanovení §§ 2 až 5.

(2) O stanovení kratší než pravidelné pracovní doby rozhodují po projednání se závodním výborem odborové organizace ředitel podniku (závodu) nebo vedoucí jiné organizace, anebo podle jejich zmocnění vedoucí jim podřízených organizačních útvarů.

§ 9.

Při pracovní době mladistvých zaměstnanců (§ 7) a při stanovené kratší než pravidelné pracovní době (§ 8) přísluší zaměstnancům zásadně poměrná část mzdy, kterou by měli při pravidelné pracovní době stanovené podle § 1. Podrobnosti stanoví vláda, po případě orgán, který k tomu zmocní.

§ 10.

Pracovní přestávky.

Do pracovní doby se započítávají pouze pracovní přestávky určené na svačinu, a to v rozsahu 15 minut na směnu.

§ 11.

Zmocnění k přesunutí pracovního klidu.

Aby pracující mohli lépe využít dnů pracovního klidu k oddechu, může vláda stanovit, je-li to v souladu s potřebami národního hospodářství, že se dny pracovního klidu stanovené zákonem č. 95/1951 Sb., o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, přesunují na jiné dny tak, aby dva nebo více dnů pracovního klidu na sebe navazovalo, po případě provést z těchto důvodů i jiné přesuny pracovní doby.

Ustanovení společná a závěrečná.

§ 12.

Vytvoří-li se tím příznivější podmínky pro splnění úkolů stanovených státním plánem rozvoje národního hospodářství, může vláda v rámci pravidelné pracovní doby stanovené tímto zákonem upravit rozdělení pracovní doby odchylně od ustanovení §§ 2 až 5.

§ 13.

Ministři (vedoucí ústředních úřadů a orgánů), vedoucí jim podřízených řídicích orgánů, ředitelé podniků (závodů) a vedoucí jiných organizací jsou povinni učinit opatření, aby i při zkrácení pracovní doby podle tohoto zákona byly splněny plánované úkoly bez překročení plánovaných mzdových fondů a plánovaného počtu pracovníků.

§ 14.

Nedotčeny zůstávají dosavadní předpisy, pokud upravují délku pracovní doby pro zaměstnance výhodněji než tento zákon.

§ 15.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1956; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Tesla v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Beran v. r.

Poláček v. r.

Jonáš v. r.

Barák v. r.

Reitmajer v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Bukal v. r.

Plojhar v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Bakuľa v. r.

generál plukovník Lomský v. r.

David v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ďuriš v. r.

Ouzký v. r.

Krajčír v. r.

Pospíšil v. r.

Krosnář v. r.

Ing. Púčik v. r.

Machačová v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti. — **Redakce:** Praha I-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů Praha, n. p. Praha I-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — Vychází podle políčky. — Předplatné na celý rok Kčs 108.—, na půl roku Kčs 54.—, na čtvrt roku Kčs 27.—. Předplácet lze na dobu ojetměně čtvrt roku, vždy jen v I. každého kalendářního čtvrtletí. — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem. — Frankované reklamace se uznávají, jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. — Ůčet SBČS Praha I, č. ú. 322.9062. — Novinová sazba povinná poštovním řádem Praha 022. Číslo 313-348-Be 55. — **Tiskac:** Knitisk I, národní podnik v Praze I-Malá Strana, Karmelitská 8. — **Dobídací poštovní úřad Praha 022.**